

Εφετείο Πειραιά: 1368/1990
Πηγή: Ε.Ν.Δ. 18/1990 σελ. 469

Ναυτεργατικό ατύχημα. Εφαρμοστέο το κατά άρθρ. 26 Α.Κ. δίκαιο του τόπου του ατυχήματος.

Οι λιμένες θεωρούνται αναπόσπαστο τμήμα των εθνικών υδάτων του κράτους του λιμένα και συνεπώς η κυριαρχία τούτου επεκτείνεται και στα αλλοδαπά εμπορικά πλοία που ναυτολογούν στους λιμένες. Το εργατικό ατύχημα αποτελεί άδικη πράξη και διέπεται από το κατ' άρθρ. 26 Α.Κ. δίκαιο του τόπου του αδικήματος. Ναυτεργατικό ατύχημα επί ελληνικού πλοίου σε λιμάνι του Παναμά. Εφαρμόζεται το Παναμαϊκό δίκαιο. Το νομικό καθεστώς της πολιτείας του Παναμά ισχύει και στην περιοχή του λιμένα BALBOA του Παναμά.

Πρόεδρος : ΘΕΟΔ. ΤΟΛΙΑΣ
Εισηγητής: Γ. ΤΖΑΝΝΕΤΗΣ
Δικηγόροι: Δ. Σπανός, Π. Γοζαδίνος

III. Επειδή, ο εκκαλών-ενάγων, δια του τρίτου λόγου της υπό κρίσιν εφέσεώς του, διατυπώνει επακριβώς το εξής παράπονον: «Ουχί ορθά και νόμιμα η προσβαλλομένη απόφαση αναφέρει ότι το ατύχημα συνέβη στο λιμένα BALBOA του Παναμά και κατά συνέπεια εφαρμόζει, βάσει του άρθρου 26 Α.Κ., το δίκαιο του Παναμά, ενώ θα έπρεπε να κρίνει στη περίπτωση αυτή ότι το λιμάνι BALBOA βρίσκεται στην περιοχή της ζώνης του καναλιού του Παναμά, όπου το νομικό καθεστώς ως και το οικονομικό και πολιτικό είναι διαφορετικό από αυτό της Χώρας του Παναμά...» Το ως άνω παράπονον του εκκαλούντος περιέχει ισχυρισμόν τον οποίον προβάλλει τώρα, εις τον δεύτερον βαθμόν δικαιοδοσίας, δια πρώτην φοράν. Πάντως, εκ των καταθέσεων των πρωτοδίκως εξετασθέντων μαρτύρων και εκ του συνόλου των προσκομιζομένων εγγράφων, τα οποία επικαλούνται οι διάδικοι, κατά την κρίσιν του Εφετείου τούτου, αποδεικνύεται ότι εις την περιοχήν του λιμένος BALBOA του Παναμά ισχύει, ως προς την κρίσιμον αδικοπραξίαν, το νομικόν καθεστώς της Πολιτείας του Παναμά. Πρέπει λοιπόν, να απορριφθή ως αβάσιμος ο τρίτος λόγος της υπό κρίσιν εφέσεως.

IV. Επειδή, κατά το άρθρον 26 του Α.Κ. αι ενοχαί εξ αδικήματος διέπονται από το δίκαιον της πολιτείας όπου διεπράχθη το αδίκημα. Βίαιον συμβάν, κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής της εργασίας, προκάλεσαν ζημίαν, αποτελεί αυτό καθ' εαυτό άδικον πράξιν με την διαφορά ότι, κατά παρέκκλισιν εκ του κοινού δικαίου, ως προς την ευθύνην δεν απαιτείται υπαιτότητος. Κατά συνέπειαν, η ύπαρξις και η έκτασις του δικαιώματος αποζημιώσεως του εξ εργατικού ατυχήματος παθόντος θα κριθούν κατά το δίκαιον του τόπου του ατυχήματος. (βλ. ΑΠ 998/1982, ΝοΒ 31, σελ. 1003, και Γ. Μαριδάκη «Ιδιωτικόν Διεθνές Δίκαιον» τόμον Α' παρ. 31, III). Εάν το βίαιον συμβάν το οποίον προεκάλεσε την ζημίαν, συνετελέσθη επί εμπορικού πλοίου ευρισκομένου εις λιμένα, αι ενοχαί εκ του αδικήματος αυτού διέπονται από το δίκαιον του Κράτους του λιμένος (βλ. Σπ. Βρέλλην εις Γεωργιάδη-Σταθοπούλου Α.Κ., 26 αριθ. 10). Τούτο συμβαίνει διότι, κατά τας αρχάς του Γενικού Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου, οι λιμένες θεωρούνται αναπόσπαστον τμήμα των εθνικών υδάτων του Κράτους του λιμένος και επομένως η κυριαρχία του Κράτους επεκτείνεται και επί των αλλοδαπών εμπορικών πλοίων τα οποία ναυτολογούν εις τους λιμένας. Ειδικότερον, εις την περίπτωσιν αυτήν, το ελλιμενισμένον πλοίον θεωρείται κινητόν πράγμα, κείμενον επί του εθνικού εδάφους (βλ. ποιν. Πεντ. Εφ. Πειρ. 166/1983, ΕΝΔ 12, σελ. 267).

Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων και εν όψει των ιστορουμένων εις την αγωγήν του ήδη εκκαλούντος (περί των οποίων εγράφη ανωτέρω), ορθώς το πρωτοβάθμιον δικαστήριον εφήρμοσε το δίκαιον του Παναμά ως προς την ύπαρξιν και την έκτασιν των δικαιωμάτων αποζημιώσεως και χρηματικής ικανοποιήσεως του ενάγοντος, δοθέντος ότι όλα τα γεγονότα τα υλοποιούνται το κρίσιμον αδίκημα συνετελέσθησαν επί του πλοίου «Κ» το οποίον ευρίσκετο εις λιμένα του Παναμά. Η μετά την παλιννόστησιν του ενάγοντος συνέχισις της νοσηλείας του εις Νοσοκομείον της Βούλας και εις την οικίαν του, δεν αποτελούν πραγματικά γεγονότα εις τα οποία υλοποιείται το κρίσιμον αδίκημα. Το ναυτεργατικόν ατύχημα του παθόντος ενάγοντος, όπως περιγράφεται εις την αγωγήν του, δεν συνιστά αδίκημα πολλαπλής τοπικής συνδέσεως και επομένως δεν χρειάζεται να ερευνηθή ποίας, εκ

των πλειόνων Πολιτειών, το δίκαιον πρέπει να εφαρμοσθή (βλ. Γ. Μαριδάκη ενθ' αν. παραγρ. 31 II-III και Σπ. Βρέλλην ενθ' αν. αριθ. 9). Πρέπει, λοιπόν να απορριφθούν ως αβάσιμοι οι τα αντίθετα υποστηρίζοντες πρώτος, δεύτερος και τέταρτος λόγοι εφέσεως. Περαιτέρω, μη υπάρχοντος προς έλεγχον ετέρου σαφούς παραπόνου του εκκαλούντος πρέπει να απορριφθή συνολικώς κατ' ουσίαν η έφεσις.